

הממשלה יוזמת תוכנית לפיתוח תחליפי נפט ב-1.8 מיליארד שקל

20.8.2010 | 07:40 מאת אורה קורן

<< הממשלה מתכוונת להשקיע 1.8 מיליארד שקל בתוכנית לאומית לפיתוח תחליפי נפט לתחבורה, שתתפרש על פני עשור. את התוכנית גיבשה המועצה הלאומית לכלכלה בראשותו של יוג'ין קנדל, והיא כוללת הקמה של קרנות הון סיכון בשיתוף עם המגזר הפרטי, במטרה למנף את ההשקעה הממשלתית.



ההצעה הועברה השבוע לעיונם של המשרדים הנוגעים בדבר, במטרה להעלותה לאישור הממשלה כבר ביום ראשון הקרוב. ואולם התנגדות בקרב חלק מהמשרדים הביאה לכך שהדיון בה יידחה ליום ראשון בעוד כעשרה ימים, במטרה להביאה כתוכנית מוסכמת על כל השרים הנוגעים בדבר.

התוכנית תיהנה מתקציב שנתי של 180 מיליון שקל, שיתווסף למשרדי התמ"ת, התשתיות והמדע ולוועדה לתכנון ותקצוב.

התקציב יחולק ביניהם וכל אחד יוסיף מתקציבו השוטף סכום נוסף לקידום המחקר והפיתוח (מו"פ) בתחום תחליפי נפט לתחבורה - כך מסרו מקורות מקורבים לגיבוש התוכנית. עוד מוצע כי חברות שיפעלו בתחום ייהנו מהטבות מס וכי יינתן מימון מיוחד למחקרים אקדמיים בנושא. על פי ההצעה, את הפעילות ירכז גוף מיוחד שיוקם במשרד ראש הממשלה, תוך הבטחה כי לא יכרסם בסמכויות המשרדים האחרים.

לדברי מקורבים, מדענים ראשיים במשרדי התמ"ת והתשתיות לא יסכימו להיות כפופים לגוף שיישב במשרד ראש הממשלה ויתערב בהקצאותיהם למו"פ. במשרד האוצר, לעומת זאת, לא מרוצים מרעיון הקרנות המשותפות לממשלה ולמגזר הפרטי, וככלל לא מתלהבים מהוצאות תקציביות שמיתוספות לתקציב הממשלתי שאושר. בנוסף, קיימת תחושה בקרב חלק מהנוגעים בדבר כי מדובר בהסטת כספים גדולה מדי לשוק צר. לגישתם, עדיף לרכז מאמצים במסלולים קיימים, דוגמת התוכניות מגנט (מחקר גנרי טכנולוגי) ונופר (מחקר בתחום הביוטכנולוגיה והננוטכנולוגיה) במשרד התמ"ת.

בפברואר 2010 התקבלה החלטת ממשלה להקים צוות מנכ"לים ומדענים ראשיים של משרד התמ"ת והתשתיות בראשות קנדל, לגיבוש תוכנית לאומית להקטנת התלות בנפט. "מדובר באינטרס אסטרטגי של מדינת ישראל, ויותר מכך, באינטרס של העולם החפשי", אמר אז ראש הממשלה, בנימין נתניהו. עוד אמר, כי "העולם לא נותן דעתו לתחליפי נפט לתחבורה. כאשר מחירי הנפט בעולם יורדים, תשומת הלב וההשקעות בתחום נעלמים. לכן, מדינת ישראל היא היחידה שיכולה לרכז מאמץ עקבי במחקר ובפיתוח של תחליפי נפט, תוך רתימת מדינות אחרות שיש להן אינטרס להשתחרר מהלפיתה של המדינות ספקיות הנפט". הבסיס לגישת נתניהו היה נתונים שהעידו כי חלק מיצואניות הנפט משתמשות בהכנסותיהן ממנו לצורכי טרור.

תגובת המועצה הלאומית לכלכלה לידיעה לא התקבלה עד סגירת הגיליון.